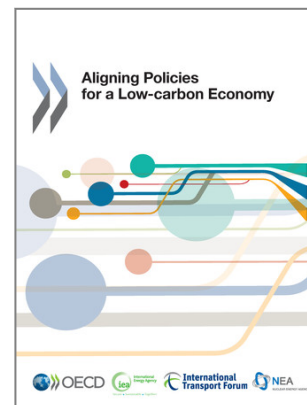

OECD *Multilingual Summaries*

Aligning Policies for a Low-carbon Economy

Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/9789264233294-en

Usklajevanje politik za nizkoogljično gospodarstvo

Povzetek v slovenščini

Spoprijemanje s podnebnimi spremembami zahteva nujno delovanje na področju politik, ki bodo vzpostavile povsem novo globalno infrastrukturo in tehnološko transformacijo. Vse več držav uvaja temeljne podnebne politike: zaračunavanje emisij ogljika in tržne instrumente ter regulativne posege in ciljno podporo inovacijam na področju nizkoogljičnih trajnostnih tehnologij. Toda globalne emisije toplogrednih plinov so strmo narasle in ostajajo na previsoki ravni, da bi se še lahko izognili hudim in nepopravljivim vplivom na podnebne spremembe.

Učinkoviti podnebni politiki so napoti številne ovire. Med najpomembnejšimi je dejstvo, da so obstoječi okviri politik in ekonomski interesi še naprej usmerjeni k fosilnim gorivom in ogljično intenzivnim dejavnostim, saj premog, nafta in zemeljski plin že stoletja oskrbujejo globalni gospodarski razvoj. To ustvarja – namerno ali ne – neskladje med obstoječimi okviri politik in podnebnimi cilji ter ovira nizkoogljične investicije in izbiro potrošnje.

To poročilo predstavlja prvi širši pregled neskladij s podnebnimi cilji na področjih, ki so bistvena za prehod v nizkoogljično gospodarstvo. Izpostavlja več neskladij na področju politik, kot so finance, obdavčitev, trgovinska politika, inovacije in prilagajanje, ter v treh specifičnih sektorjih: elektrika, urbana mobilnost in raba zemljišč.

Poleg spodbujanja podnebne akcije lahko usklajevanje teh politik z nizkoogljičnim gospodarstvom prispeva k širši reformni agendi za bolj zeleno, prožno in vključujočo rast, kar vključuje progresivnejše davčne predpise, investicije v dolgoročno infrastrukturo, ki spodbuja rast, ter energetske in transportne sisteme, ki podpirajo čistejši zrak, boljše zdravje in bolj raznovrstno oskrbo z energijo.

Boljša usklajenost politik za boljše podnebje in boljšo rast

Povečajte trajnostne nizkoogljične investicije in finance. Imamo nujno in popolnoma novo priložnost zagotoviti, da nove institucije v infrastrukturo podprejo podnebno agendo ter hkrati pospešijo gospodarski razvoj. Dodatni kratkoročni stroški prehoda v nizkoogljično gospodarstvo bi dosegli le delček sredstev, potrebnih za infrastrukturo na splošno. Kapitala ne primanjkuje, vendar je treba sprostiti nove vire financiranja. Finančna stabilnost je prvi pogoj kakršnega koli investiranja, vključno z nizkoogljičnim. Toda finančni predpisi bi lahko nenamerno omejili ponudbo dolgoročnih sredstev. Osredotočenje na možen vpliv obstoječih pravil finančnega sektorja bi lahko odprlo vrata investicijam v nizkoogljično infrastrukturo. Javna sredstva in investicije lahko prav tako spodbudijo nizkoogljični prehod, če vlade znova pretehtajo svojo podporo investicijam v dejavnosti z velikimi emisijami toplogrednih plinov ter postavijo podnebne cilje na prednostno mesto pri javnih naročilih in uradni razvojni pomoči.

Pretehtajte obdavčitev, a ne le na področju energije. Subvencije in davčni izdatki, ki podpirajo produkcijo ter rabo fosilnih goriv, upočasnjujejo nizkoogljične inovacije, a so trenutne nizke cene nafte hkrati priložnost za reforme. Druge davke in davčne določbe (na primer davek na nepremičnine in različne davčne določbe glede dohodkov pravnih oseb) je treba natančno pregledati, ker lahko spodbujajo ogljično

intenzivne možnosti. Davčna obravnava službenih avtomobilov denimo spodbuja več emisij ogljikovega dioksida v državah OECD. Vlade morajo pričakovati tudi vpliv prehoda k nizkoogljičnim rešitvam na prihodke od davkov.

Spodbudite nizkoogljične inovacije v velikem obsegu. Jasna in verodostojna zaveza vlad za ambiciozne temeljne instrumente podnebne politike je pomemben spodbujevalnik nizkoogljičnih inovacij. Nizkoogljični prehod bi lahko – in je v nekaterih primerih že – vodil v razmah inovacij in hitro rastočih podjetij ter vzporedni premik spretnosti in znanj delovne sile. Inovacije za nizkoogljični prehod so namenjene ustvarjanju novih podjetij in prestrukturiranju ali postopnemu odpravljanju starih, razvoju novih tehnologij in poslovnih modelov ter širšemu sprejetju ustreznih podpornih okvirov za inovacije. To zahteva spoprijemanje z možnimi vrzelmi v veščinah prek izobraževanja, usposabljanja in politik trga dela.

Podpirajte podnebju prijazno mednarodno menjavo in sprejemanje odločitev doma. Mednarodni trgovinski režim sam po sebi ne preprečuje vladam, da uvajajo ambiciozne podnebne politike, vendar lahko nekatere mednarodne trgovinske ovire spodkopljajo podnebne cilje. Uvozne carine na primer še vedno škodujejo trgovanju z nekaterimi tehnologijami, ki so potrebne za nizkoogljični prehod. Sporazum o okoljskem blagu, ki je trenutno v fazi pogajanj, bi lahko poleg drugih učinkov pripomogel k zmanjšanju stroškov blažitve podnebnih sprememb. Mnoge države, ki spodbujajo bolj zeleno rast s favoriziranjem domačih proizvajalcev nizkoogljičnih tehnologij, morajo biti previdne. Če ti ukrepi omejijo mednarodno trgovino, lahko oslabijo investicije na splošno in zavrejo uvajanje trajnostnih tehnologij.

Razogljčite električno energijo. Električna je v središču uspešnega razogljčenja energetskih sistemov. Toda deregulirani trgi električne energije ne omogočajo dolgoročnih cenovnih signalov, ki so potrebni za investicije v nizkoogljično tehnologijo z visokimi kapitalskimi stroški. Zagotavljanje konkurenčnih in pravočasnih investicij v nizkoogljične rešitve bo zahtevalo nove tržne ureditve, kot so dolgoročne pogodbe o dobavi, pa tudi robusten in stabilen signal za ceno ogljikovega dioksida. Območja pristojnosti z reguliranimi sistemi, ki razmišljajo o povečanju konkurence, morajo sprejeti tržne ureditve, ki bodo spodbujale in ne ovirale investicij v nizkoogljično tehnologijo.

Izberite trajnostno urbano mobilnost. Obstoječi prevozni sistemi, ki večinoma temeljijo na fosilnih gorivih, povzročajo zelo visoke okoljske stroške (podnebne spremembe, hrup, onesnaževanje zraka), zlasti v urbanem okolju. Da bi priskrbeli energetsko bolj učinkovito in manj ogljično intenzivno mobilnost, je potrebno posredovanje s politikami. V številnih mestih sta namembnost zemljišč in načrtovanje prometa slabo koordinirana ter spodbujata rabo osebnih vozil. Usklajevanje ukrepov na različnih ravneh vladanja in med deležniki bi lahko veliko prispevalo k nizkoogljični mobilnosti. Veljalo bi pregledati tudi nacionalne okvire in zakonodajo, da bi lahko dali lokalnim oblastem več finančne ali politične svobode za izbiro nizkoogljičnih možnosti.

Okrepite spodbude za trajnostno rabo zemljišč. Trajnostne prakse gospodarjenja z zemljišči – zmanjšano krčenje gozdov, obnavljanje degradiranih območij, nizkoogljične prakse kmetovanja in povečano zajemanje ogljika v zemlji in gozdovih – lahko veliko prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov ter hkrati odgovorijo na naraščajoče povpraševanje po hrani. Izboljšajo lahko tudi odpornost naših gospodarstev na spreminjajoče se podnebje z zaščito ekosistemov. To zahteva celostni pristop, ki vključuje blažitev, prilagajanje, kmetijstvo, prehransko varnost, gozdarstvo in okoljske politike. Natančneje to pomeni, da bi države lahko nadaljevale prizadevanja za odpravo okolju škodljivih kmetijskih subvencij, visoko cenile ekološke storitve, zaščitile gozdove in zmanjšale količino odpadne hrane.

Zagon nizkoogljičnega prehoda

Podnebna politika je lahko učinkovitejša, če vsa vladna ministrstva v svojih resorjih identificirajo pomembna neskladja z nizkoogljičnim prehodom. Ambiciozni akcijski načrt za podnebje bo torej potreboval nove pristope medresorskega oblikovanja politik.

Tudi nad nacionalno ravno bi države z boljšo usklajenostjo politik lahko povečale učinkovitost in ublažile skrbi glede potencialnega izkrivljanja konkurence. Globalni dogovor o zmanjšanju emisij toplogrednih plinov bi bil jasno sporočilo v tej smeri.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD/IEA/NEA/ITF (2015), *Aligning Policies for a Low-carbon Economy*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264233294-en